

אורות השבת

גלוון מס'
1058

בטאון הרבנות והמועצה הדתית בא-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה"

מנגד מערכת
ר' אברהם טרייקי
שבת וראש חודש"

פרשת השבוע
משפטים

עורך
רב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

אשר תשים לפניהם

ואלה המשפטים אשר פשיטים לפניהם
(שמות כא, א)

לפניהם: ולא לפני עובדי כוכבים. ואפרלו ידעת בדין אחד
שהן דין אותו כדי ישראל, אל תביאו בערכאות שלם.
שהמביא דין ישראל לפני השבטים, מחלל את ה' ומייקר שם
העובד וכוכבי השבטים, שנאמר כי לא כזרנו צורם ואובייט
פלילים - כאשרובינו פלילים זהו עדות לעילוי יראתם.
(רש"י)

וכה חס דברי הש"ס גיטין פ: יפניהם - ולא לפני עכו"ם. וזאת הלהכה העלו כל
המורים אשר מופיעים לנו: (רמב"ם הלוות טהורותין פכ"י הלהכה ז, ר"א שוריינר על הנגרה
שם, טור ושו"ע חומר סימן בו סעיף א, וכל נושא כליה). וכתבו האחוריונים (סמי"ע שם וуд) ש�פלו אם הם דין באוטו הדין כדי ישראל הורה, אסור לדון בפניהם. וכן אם י██כמו
שייע בעיל הדין לדון בפניהם, אין בכך כלום. והוסיף הרמ"א שם) בשם הראשונים, שיש
לנדות ולשוחטם כל עולם על רוחה זו.

חשיבות לכך שאיסור זה הוא לא דוקא בערכאות של גויים, אלא הוא הדין בבתי משפט
של ישראל שאים כופים לדיני תורהנו ה'ך. ודורלי האחוריונים הושיבו שבית משפט של
ישראל חמוץ יותר מערכאות של גויים, מפני שהם מחייבים את תורה אבותם בחוקם
ומשפטים אחידים, ואין לך פגעה ולזול בתורה יותר מזו. וכזה חס דברי החמורים של
הרמ"א אודות אורה זו: יכול הבא לדון בפניהם הרוי זה רשות וכאי לו חירף וגירף
והרים יד בתרות משה רבינו ע"ה. והעתיקו את לשונו הטור ושוו"ע שם. וכמה גוראים
הם בזה דברי הרשב"א באחת מתשובותיו: יעשה אלה מפי חומות התורה ווקר
שורש ענף. והتورה מידי תבקש. ואומר אני שככל הסומך בזה לומר דיאנה דמלוכתא,
טועה ונקל הוא, ואפיילו הגזלה ישב - רשות מקרין, ובכל עוקר כל דין התורה השלימה.
ומה לנו לפסר הkowskiח המודושים שחבורו לנו רב ואחריו רבינה ורב אשי אם ילמדו
בניהם דין גויים ויבנו להם במתות טלית בלבבם פסרו הגויים תלילה. לא תהא כזאת
בישראל חיו שמא תחרgor התורה שכך עליהם. עד כאן דבריו המבהילים.

ונאכן משפטיה התורה הם מחיצת המבדילה ביןנו לאומות העולם, והם הגורם העיקרי
לבחירותה ה' בנו כעם סגולת מכל העמים, כمبرור במדורש רבה (שופטים, ח): אמר רבilo לוי
למה הדבר דומה למץ שהיה לו בנם הרבה, והיה אהוב את הקطن יותר מכלם. והיה
לו פרדס אחד, והיה אהובו יותר מכל מה שהיה לו - לבני הקטן שאני אהובו מכל בני. כך אמר הקב"ה,
זה שאני אהובו מכל מה שיש לי - לבני הקטן שאני אהובו מכל בני. כך נער ישראלי
מכל האומות שבראתי אני אהוב אלא את ישראל, שנאמר (והושעiah, א) כי נער ישראלי
ואהבורו. מכל מה שבאהתי איני אהוב אלא את הדין שנאמר (ישעה ס, ח) כי אני
ה' אהוב משפט ע"י שאמתם מגביהן אותי דין אף אני עשה צדקה ומשarra קדושתי
ביניכם, שנאמר (ישעה ח, ט) והאל הקדוש נקדש בצדקה.

ועתה בא וראה שהועבר על אהובה זו, הרי שהוא מותח על עצמו את מידת הדין רח"ל.
ולעומתו הנורא לדון בכל דבר ועניין אך ורק על פि משפטיה תורה, הרי שהוא מועורר על
עצמו את מידת הרכמים. וכזה חס דברי המדרש (שם): רבי אילעור אומר במקומ שיש
דין אין דין, ובמקומות שאין דין יש דין. כלומר, אם עשה הדין למטה אין דין נעשה
למעלה, ואם לא עשה הדין למטה נעשה למטה.

זאת ועוד שעיל פי המבואר בטור וחומר סימן א, חסיבה לחורבן ירושלים ותגלות המרה
שבאה בעקבותיו, וכגンド זה המפתח לאולה העתידית - גנו הוא בקיים מצוה זו, וזה
לשונו: לאחרבה ירושלים ולא גלו ישראל אלא על שבתו המשפט וכו'. ובמשפט עתידה
להיפוט כזכותם ושבעה א, כו' צוין במשפט תפחה ושביה בצדקה. והוא מכרב הגואלה,
דכתיב שם לו, א) שמרו משפט ועשו צדקה כי קורבה ישועתי לבוא וצדקה להגאות.

ועל כן כל איש היה ראל דבר ה' ואשר כבודה של תורה שבחה בעינויו, צריך לפחות בפני
לביבות דין רבנן בכל דבר ועניין. ואם סירב בעל דין להזמנת בית הדין, יוכל לתובע בפני
עררכאות כשהוא מצוי בחייבת בית הדין. כמו כן יש מזכבים אשר מותר בהם לפניו
לעררכאות, על פי התרת של מורה הורה מוסמך. וכל השומר על כבודה של תורה, היא
תגן עליו ובעוד ועוד כל ב"ב אלף המגן, אכן.

מעשה ידוע אירע בעיר וילנא, באשה אחת אשר זמן קצר לאחר נישואיה נעל בעלה.
המשך דבר רב העיר במדור "אורות הקשרות"

דבר העורך

סוד המלחמה בעזה

כתב ה/تورה לי יצחק, זע"א אבוי של הרבי, כתטיבול
יעזה תבואה הגולה ובונה בית המקדש. כי זו לעומת זה
עשה האלוקים' כשה פול זה יקום, עזה' מלשון עוזות
פנימ' והיא כגד' מלכות דקליפה' השטן והטוראה. אמרת
הגמרא השערים של עזה שער שמשון הגיבור היו שישיים
אממה, וכגדן בקדושה ההייל' וקדוש הקדושים בבית
המקדש מלכות דקדושים" גם כן היו שישיים אמרה
זוחבת אשר בנה המלך שלמה לה שישיים אמרה. וכתבת הגאון
מיילא זע"א טומאת קליפת פלישטים מעכבות את מלכות
ישראל. ועל ביך ביקש שמשון הגיבור במותו נקמה על עין
אחד' משתי ענייני שניקרו לו פלישטים' יאנקומו נקם אחת
משתי ענייני מפלשתיים, ויהיו קדושים אמרה חמיית במותו
רבים מאשר המימות בהיווי' וכתבת ש"י ושבך העין השנית
לעתיד לבוא. במחורה בימינו אמרן.

מכוכב הארץ גלקום איזזון

רב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפוא' סותקה
וכ"ק" שבט' ישראל" שכונה א' בא"ר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח זמנים						
מדוקן לבאר שבע						
יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום חמ'	יום ש'	יום צ'
ב' אדר א' ז' אדר א'	(17.2.24)	(16.2.24)	(15.2.24)	(14.2.24)	(13.2.24)	(12.2.24)
5:10	5:11	5:12	5:14	5:15	5:16	5:17
5:17	5:18	5:19	5:20	5:21	5:22	5:23
6:24	6:25	6:26	6:27	6:28	6:29	6:29
8:32	8:33	8:34	8:34	8:35	8:35	8:36
9:00	9:07	9:07	9:08	9:08	9:08	9:09
10:02	10:03	10:03	10:03	10:04	10:04	10:04
11:55	11:55	11:55	11:55	11:55	11:55	11:55
12:25	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25	12:26
13:34	16:33	16:33	16:32	16:32	16:31	16:30
17:31	17:30	17:29	17:29	17:28	17:27	17:26
17:45	17:44	17:43	17:42	17:41	17:40	17:39

זמן הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	משפטים
הזמנים כסאי	
הפטרה:	
כניסת שבת:	17:04
יציאה שבת:	17:56
רבנו תם:	18:33

אורות הקשרות

זמן רב חיפשו אחריו, עד שנואשו ממנה. והנה ביום מן הימים, הופע אדם בלבתי מוכר בער התוון כי הוא בעלה של העגונה, גם מסר סימנים מיוחדים אשר רק הבעל המבוקש היה יכול לדרת מוחם. בית הדין שבעל מודוכה זו, ואחרי חקירה ודראה, הגיע למסקנה שהוא אכן בעל המבוקש. אך האשה סיירה את הדבר בפני רבניו אליה לא היה האIRON זיה עבלה. הביאו בני משפטה את החתן בבית הדין וטענתה שהוא אכן בעל המבוקש. שמעו הרבה את יטענתה, והציעו על המוקם בו ישבו פרט קטן: יישח החתן עם חותמו לבית הכנסת, ויזכינו על רוחם של הנכבדים לאחר הנישואין... ניגשו כולם לבית הכנסת. מיד פסק הגורא, אין ידע' החתן להביע על מקום ישיבתו בבית הכנסת. מכך פסק הגורא, אין זה אלא רשות ורמאן שקיבלא את כל הסימנים מהחתן האמתי, אך פרט זה שכח לבקש. שכן רשות מעון זה, הדבר האחרון העלה על דעתו זה מכיון התפילה בבית הכנסת!

הגדה הארמית והארכוי

הרב יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמוסמכת הדתית
באר-שבע

לשאלת ربאים

המקומות המפורטים מטה אינם תחת
השגת הרבנות באר שבע ואין אנו אחרים
על הנעשה במקום (כשרות הלכתית)
[הרשמה לפי א-ב]

אטלייז ד'קי פח'ימה

שוק עירוני

אטלייז יעקב אטיאס

שוק עירוני

אטלייז טוטס' איטן

דרך חברון 4 מתחם חנתן דלק yellow

אטלייז טוטס' ניסים

שוק עירוני

השווארמה של קומני

עמק שרה הבדיל 24-26

ד'ק מלון הפלאפל והפול

שוק עירוני אויהלי קידר 69

יאללה שווארמה

מרכז גילת אליהו הנביא 2

מיסטר קורן

סניפים ביג + גראנד קניון

מסעדת אידה הלב הרוחב

שוק עירוני אויהלי קידר

מסעדת יקוטה

עיר העתיקה מודדי הגטאות 27

סופר דבאת בבעלות סאלח דבאח

מתחם איקאה רחוב ירדן 24

סופר טיב טעם

מתחם מבנה

סופר קינג סטורי

רחוב קישון 1

קונדיטוריית הפיקוד אומי

עיר העתיקה, הפלמ"ח 107

פיקוחי הלוליה

שכונה ה' העלה 9

פיקוחי משה

עיר העתיקה החלוץ 88

פיקוח דומינוס

דרך חברון 4 מתחם חנתן דלק Sowell + סניף גב-ים

שווארמה מקס

מרכז ביג

תבליני הקרייה

שכונה ו' החדשה ח' 8

כמו כן אין לסמן על שילוט "כשר"
אלא יש לדרש תעוזת כשרות מקורית בתוקף
ובצרוף הלוגרומה

ברכה מחלוקת הקשרות באר שבע

אורות הפרשה

אם קשה מעבדות

'כ' תקנה עבד עברי' (כא, ב). מבאר ה'אבן-עזרא' המשפטים נפתחים 'בעבד', שאין לאדם דבר קשה מלאحيות נכנע ומושועבד לוולה.

מצאנו פוחות

'כ' תקנה עבד עברי' (כא, ב). מבאר ה'הנגי' ב' מולוואין' זיע"א נאמר 'עבד עברי ולא עבד ישראלי', כי מסתמא זה האדם שפל ונחות ביותר, ואין עליו אלא השם 'עברי'.

לא לצלצל

'כ' תקנה עבד עברי, שיש שניים עבוח, ובשביעית יצא לחופשי חיננס' (כא, ב). מבאר הרבבי י"ש שנינים' רמז לששת אלפי שנות קומו של העולם הנוצחי, 'יעבוד' בזמן הזה, הינו בעלם משפט העבד, ולא דינה עבדתו מפנוי תורה והמצוות, ועל ידי עבדתו זו, 'ובשביעית' באף השיביעי, יצא לחפש חיננס' נשתרחן ונהי חופשיים מכל היחסותיהם השוררים יום בעולם, וכן לילאים העלים שישוו לעתיד לבוא.

היכomo לממלחים נעלים

'כ' תקנה עבד עברי, שיש שניים עבוח, ובשביעית יצא לחופשי חיננס' (כא, ב). מבאר הרבבי י"ש שנינים' רמז לששת אלפי שנות קומו של העולם הנוצחי, 'יעבוד' בזמן הזה, הינו בעלם משפט העבד, ולא דינה עבדתו מפנוי תורה והמצוות, ועל ידי עבדתו זו, 'ובשביעית' באף השיביעי, יצא לחפש חיננס' נשתרחן ונהי חופשיים מכל היחסותיהם השוררים יום בעולם, וכן לילאים העלים שישוו לעתיד לבוא.

לא בפסיפה

'אם אדוניו ייתן לו אישת וילדת לו או בנות, האישה וילדיה תהיה לאדונית והוא יצא בגוף' (כא, ז). מבאר רב מיש חוץ' זיע"א אם כופים על אדם לשאת אישת, היזוג לא עלה יפה, הם יתנכרו ויתרחקו זה מהה מטה, וילדיהם יתרחקו משלניהם.

בתרן בעבדות

'ישראלו אל הדלת' (כא, ח). מבאר ה'כל' יקר' מפני מה אל הדלת דוקא, משומש שפטחו לפניו את הדלתות, נתנו בידו זכות לחופש ולעצמות, ואין הוא רוצה בכך והוא בוחר בעבדות.

מייפר במנוף המשטח

'ורצע אדוניו את אונו במרצע ובעדו לעולם' (כא, ק). מבאר הרב היטען שרואדים עבד עברי אחריו שעבד ששה שנים, והוא כבירוש רשי"י אונז זו ששבעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים. הררי שניכר גם בגפו הגשמי של העבד הקשר עם מעמד הר סיני. لكن פתחה התורה בדיין עבד עברי, שכן הוא נרצע.

עבדות מרצון

'ורצע אדוניו את אונו במרצע ובעדו לעולם' (כא, ק). מבאר רב שמעון שkop זיע"א מדוע מעוניישים רק את העבד ולא את האדון, אלא טבע בעל הבית הוא לרבות, לשלוט ולהעביד. זה דרך העולם. התקווה היחידה לחופש היא, שהעבד ימור בעבדות. ואולם כשהעבד עצמו אומר 'אהבת את אדוני', ומרצונו מקבל עליו את העבדות, מי ילחם בשביבו, שכן הוא נרצע.

תשפטת מפשאה רפואה

'ירק שבתו יתו ורופא ירפא' (כא, יט). מבאר ה'תורת לוי יצחק' אמרו ר'יל במסכת שבת (יב, ב). שבת הרא מלעוזך ורפואה קרובה לבוא. הינו שהשבת מביאה רפואיה. זהו שרמז כתוב ר'יק שבתו יתו' שבתו' מלשון 'שבת' שעיל זדי שמיירת השבת יortho רפואיה בהרואה.

מידה פגודה מידה

'אם המצא נמצא בידו הגניבת... שנינוי ישלים' (כב, ג). מבאר ה'כני נשרים' הטעם שהגבן חייב בתשלומים כפלו הוא ברוח הכתוב כאשר מזם לעשות לאחורי לא די שייזהר את מה שוגב, עליו גם להפסיד מכיסו את שיעור הנזק שגרם לוולה, מידה כנגד מידה.

ספר המברמת מעברה

'חמשה בקר ישלים תחת השור ואברע צאן תחת השה' (כא, לה). מבאר רב מיש שמחה זיסל מקלט זיע"א פרוש רשי' אמר רב רבי יוחנן בן זכאי, חס, למושאו על בבדון של בריותו. שור שנחול ברגלו ולא נtab'vo בו הגבב, למושאו על כתפו של שלם ד', שה שונח על כתפו שלם ד', הוואיל ונתבזה בו. אם התורה חסה על הגבב, שעבר עבירה דאוריתא, והפליתה מעונשו שילש פ' מצווה דאוריתא, וכל שכן המכטער בשביל מצווה דרבנן, וכל שכן המכטער כדי לקיים גדר או סייג שעשה לעצמו, כדי להרחק עצמו מן העבירה.

המבחן הפתמי

'אם במחזרות ימצא הגנב' (כב, א). פעם אחת ישבו חסדים אצל רב מנחם מגנול מקזק זיע"א בקשר הרא מיל אחד שיאמר דבר מה בפרשיות השבע, שהייתה פרשת משפטיים. אמר אחד מהם יאמ' במכחורתן' כאשר חותם היטב בעומק ליבו לבקר את מעשיו, יימצא הגנב הוא ימצא שם את הגנב. ושיבתו הרא.

אגרת קודש

מכורנו ורבני כב' המרא דאיתרא
הגאון רבי יהודה דרعي שליט"א
הרבי הראשי וראב"ד בא-שבע

אודות "איסור הפניה לערכאות"

אחר המעדם המרומם בו עמדנו בהר טיני לקבלה התורתית. יום בו בחר הקב"ה לנו מכל העמים לחזות לו לעם סגולה "וזאת תהיו לי מלכחת חנים וגוי קדושים והייתם לי עם סגולה מכל העמים", באח פרשת משפטים לפרט כמה מצוות, בחירה התורה הלאה למשעה. אולם מכל תרי"ג המצאות, בחירה התורה בתותה מטה זה לא לדיין בפני ערכאות של גויים. ואלה המשפטים של גויים, כדברי הכתוב "ואלה המשפטים אשר נשימים לפניהם", ודרשו ריבותינו בתלמוד (גיטין מה ע"ב): "פניהם" – ולא לפני ערכאים. וכן נפסק בכל עמודי ההוראה אשר מפה נרמז (רמב"ם הלכות סנהדרין פ"כ ז' הלכה ז' ר"א"ש ור"ף על הגמ' שם. טור ור"ע ע"מ טמיין כו' סעיף א'. וכל נושא כליהם). וכתבו האחרונים (סמ"ע שם ועוד) שאיפלו אם הם דנים באוטו הדין כדיין התורה, אסור לדון בפניים. וגם אם יסכו בהם בעלי דין לדון בפניים, אין בכך כלום. והוא סוף המשפט כל מי שעובר על הוראה זו, שיש לננות ולהחרים כל מה שמאמר בערוכות של השוב לצדק שאיסור זה הוא אונדקה בערוכות של גויים, אלא הוא הוא הדין בתיון בתיון של ישראל שאינם כופפים לדיני תורהינו החק. וגדולי האחרונים הוסיפו שבית משפט של ישראל החומר יותר מערכות של גויים, מפני שהם מחייבים את תורה אהבותם בחוקים ומשפטים אחרים. ואין לך פגיעה וזלזול בתורה יותר מזה.

וכי הם דבריו החמורים של הרמב"ם אודות איזה רזה? "וכל הבא לידיון בסוגיהם הרי זה רשאי וכאי לו הדין והגדיל והרים יד בתורת משה רבינו עליון ע"ש". וכאן גוראים הם בה דברי הרשב"א באחת מתשובותיו: "ועשה אליה, מפיל החומות בלבך ועוקר שורש עונח – דמלוכותא, טעה וגזון הוא, ואפיקו הצעיה ישיב – רשות מקרין ובכלל עוקר כל דין תורה השלים". וממה לנו לסתור הקודש המקודשים שחיברו לנו רבי ואחריו ריבינה רובי אשין אם למדנו בנים דיני הגויים. ויבכו להם במוות תלואות בית מדרשי הגויים החליל. לא חזרה קוזא צואת ישראל ח"ז שמא ביהgor התורה שאליהם", עד כאן דבריו המהבלים.

ואכן משפטו התורה הם מחייצה המבדילה ביןינו לבין העולם, והם הגורם העיקרי לבחירת ה' בנו כעם סגולה מכל העמים. כמבואר במדרש רבה (שורטים, ח): "אמר רבי לוי למה הדבר דומה למלך שהוא לו בנים הרבה. והיה אהוב את הפקידות ומולכו מכם. והיה אהובו יתירך אחד רשות אחד מה שחייה לו. אמר המלך גנות אני את רשותך הזה שאני אהובו מכל מה שיש לי לבני הקטן שאני אהובו מכל בני. כך אמר הקב"ה באהת מושבאותי אני אהוב אלא את ריבינה רובי אשין י"א"ר אחוב משפט". אמר ינער ישראל ואוחבו". מכל מה שבראותי אני אהוב אלא את חינין שנאמר י"א אני אחוב משפט". ועוד אמר הקב"ה לישראל, בני חיקון שכות שאותם משמרים את חינין אי מוגבגה, שנאמר "ויגבה צבאותם במשפט". ועל ידי שאותם מוגבגה אותי בדין או אי עשרה דעתך ומהרחה קדושתי ביניכם. מנין שנאמר "ויהאל הקודש ונחשך".

ועתה בא וראה שהעובר על זהירותה זו, הרוי שהוא מותח על עצמו את מידת הדין רח"ל. ולעומתו הנזהר, לדון בכל דבר וענין אך ורק על ימ"ש משפטו הבהיר, הרוי שהוא מעריך על עצמו את מידת הרחמים. וההסב במס' דברי המדרש (שם): "רבי אליעזר אומר במקום שיש דין אין דין, ובמקום שאין דין יש דין". ככלומר, אם נעשה הדין למיטה אין דין נעשה לעמלה, ואם לא נעשה הדין למיטה נעשה לעמלה".

וاثתנו עוד שעיל פ' המבוואר בטור (חו"מ סימן א), הסיבה להרבנן ירושלים והגלויה העתידית – גנו בעקבותיו, וכנגדם היפה מפורת לגאולה העתידית – גנו הוא בקיום מצוה זו, וזה לשונו: "ולא רבנן ירושלים ולא כלו ירושלן אלא על שבטלו המשפט כבר". ובמשפט עתידה לפדותן, כדכתיב (ישעיה כ) אין במשפט תפדה ושבייה בצדקה וכו'. והוא מכרב הגאולה, ובצתה הווה לבוא וצדקתי להגלוות".

ומכאן אזהרה מפורת על כל איש מישראל לבב יהון בפנשו לרוגבנאי את חבירו לפני ערכאות שאינם כופפים לדיני תורהינו הקדושה. והעושה כן. הרוי הוא כמו שחויר וגידף והרים יד בתורת משה רבינו ע"ה וההתורה הורגת עליו שוק ותובעת ממו את עלבונה, ובזה הווה מורת עליו ועל ב"ב את מידת הדין הגוראה רח"ל. ועל כן חגי פונה לכל איש הירא לדבר ה' ואשר כבודה של תורה השובה בעיניו, פונה לחייב דין רבני בכל דבר וענין. ואם יסרב בעל דין להזמנת בית הדין, וכל לתובענו בפני ערכאות כהשוא מאכזרי בית הדין. כמו כן יש מ櫃אים אשר מותר בהם לפונת לערכאות, על פי היתר של תורה, היא תנן בעדו ובعد כל ב"ב אף כבודה של תורה, המכון, אכן.

ח"כ נגילה, פ"ג

עה יהודה דרעי
החותם עיהק בא-שבע ע"א

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאיתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

האיסור לדון בפני ערכאות

ש - מודיע אسوו לדון בפני ערכאות של גויים?

ת - אסור מהתורה לדון בפני ערכאות של גויים, שנאמר "ויאלה המשפטים אשר תשים לפני נסיך" ודרשו רובתו "לפני נסיך" – ולא לפני ערכאים. וכן נפסק הפסוקים כתבו, שכח הון בדיןיהם הרי זה רשות ואילו חירך והרים יד בתורת משה רבינו ע"ה. מפני שהוא מיקר בזה את משפטיים על פניו את תורה הקודשה, והتورה אמרה "כי לא כזרינו צורם ואויבנו פלילים". ואם עושה כן, יש אמורים שצורך להחרימו ולנדותו.

ש - האם בית משפט של ישראל שאינו כופים לדיני תורהינו הקודשה, דין ערוכהות של גויים?

ת - בית משפט של ישראל אשר אינו כופים לדיני תורה, דין ערוכהות של גויים, והוא מרובתו שהחמיר בהם יותר מabit משפט של גויים, מפני שהם מחליפים את תורה אהבותם בחוקים ומשפטים זרים.

ש - האם הסכמת שני בעלי דין לדון בפני בית משפט, מועילה כדי לבטל איסור זה?

ת - נס אם הסכימו שני בעלי דין לדון בפני בית משפט שאינו כופף לדיני תורה, אין בכך כדי לבטל את האיסור.

ש - ראובן הלו לשמעון סוכם כספ' ויש ברשותו שטר הלואה ועודים באופן שברור שבית המשפט יפסק בזה דין תורהינו, האם מותר לתובעו בפני בית משפט?

ת - אסור לו לתבוע את חבירו לבית משפט אשר בדרך כלל אין כופף לדיני תורהינו, גם אם באותו דין ברור שהם פוסקים כדיין תורהינו הקודשה.

ש - האם מותר לשני בעלי דין לקבל עליהם משפטן או כל אדם לדון בעניינים לפי שיקול דעתו?

ת - מותר לשני בעלי דין לקבל עליהם משפטן או כל אדם שירצו, כדי לדון בעניינים לפי שיקול דעתו ולא על פי חוקים ומשפטים ידועים. וכך אמורים שדוקא במשפטן שכך שומר לו לשמש בורר בעניינים. ויש אמורים שדוקא במשפטן ישאל מותר, אבל משפטן גוי אסור לדון בעניינים אפילו על פי שיקול דעתו.

ש - האם בית דין לעובודה או בית משפט לגישור הנוגנים בזמןנו, דין ערוכהות של ערכאים?

ת - בית דין לעובודה או בית משפט לשירות של ישראל הנוגנים בזמןנו, יש מקום להתויר לדון לפניים גם ללא היתר של בית דין. ומיהו צרך זהה שאלת חכם בכל מקרה לנווטו.

ש - האם מותר לפנות לבתי משפט, כדי לבטל צווי מנעה שונים או צווי עיקול?

ת - מותר לפנות לבתי משפט או אפילו ערכאות של גויים, כדי לבטל צווי מנעה שונים או צווי עיקול וכדומה, גם ללא היתר של בית דין.

ש - האם מותר לאחד מבני דין של דין ירושלמי על חבירו ביצוע פסק דין של דין ירושלמי?

ת - מותר לפנות לבתי משפט או אפילו ערכאות של גויים, כדי לאכוף פסק דין של דין ירושלמי, גם ללא היתר של בית דין.

החלום המסעיר

אורות עוגן שבת

שער נסיעע מלהמעלה להתרפא

הרב שורץ, שבוגר הראשון לא
קלט במי מודובר, שלא ספונטנית:
”מייהו אותו יהודי?“.

”קוראים לו מענדל שניאורסון“, שמעל לפטען קל אחר. מיד זיהה את
קולו של הרב, שהוא אף הוא על
הקו...“

כשנסתיימה השיחה נותר הרב
שורץ רעש ומבולבל, מצד אחד
נעט מתשובתו של הרב ומחבבה
שרובי התערב ישירות בשיחה.
מצד שני לא הבין איך תשיען
צעירה הדיעה שהרווי אירש
בנירויוק אינו יכול לשון בלילה
בגללה.

בעודו נתנו בהרהוריו, צלצל
הטלפון. הרוב חודוקוב התקשר עתה
אליו. ”הרב ביקש למסור לך שני
דברים נוספים“, אמר ”ראשית“,
על שליח מלא את שליחותו
משמעות אמונה ולא מוטך ספקות;
שנית,אותה יחול להיד לה, כי
היא מכורה היטב את היהודי הזה
מנירויוק ויתעלה.

תדמיתיו של הרב שורץ גברה
שבועיים. במורת בברוך יציר
קשר עם העצירה ובמאמצים ריבט
חצלי לשכעה לבוא אליו מושם
שיש לו מסר חשוב בויתר בשבייה.
היא הופעה בערב בביתו, שניכרים
עליה סיימנים בולטים של קווצר
רוח. הרוב שורץ מסר לה את
דברים כפי שמיסרו לו. ”דיין, כי
ש יהודי בינויו רוק לשאול על
להידים בלילה בגללה היהודיה על
ישואיך המתוכננים לו.“
”מייהו אותו יהודי?“, שאלת הבת
בציניות.

”זהו דיין גדול, שמכונה הרב
מלילוואויטש“, אמר לה הרב
שורץ.

העצירה לא יכלה לכבות עוד את
כעסها. ”שבביל זה הזעקה ATI!!
והו המסר החשוב שבקשת להעביר
לי!“, חטיחה זו.
הרב שורץ נותר שלו ואמר: ”את
מכירה אותו“. הטוב והמומחה הגודל, המיטיב לדעת מכלום,
דינו לגיהינום.

”אתו מימי מה אתה רוצה מהי?!“,
זעמה העצירה.

הרב שורץ לא נושא: ”הו אמר
שאת הרב מודה ר' זעירא, במלחמת ריאות והרפה התהייאש מחייה. אמר
יזוציא שקר מפיו.“

משוחה בפניה של הבת נטרך לפעט.
”כיצד הוא נראה?“, שאלת.

הרבי שורץ הפך כמעט את כל הבית
עד השכיחות למצוות האחת
של הרבי. הוא הנזיה את התמונה
על השולחן. עיני העצירה נגענו
בבמונה ונינה הזרור. היא ננחה
אחריה על מסעד הקורסה ופלטה:
”כבר שיו לילות אני רואה את פניו
של האשז הזה בחלים. הו מתחנן
לפניהם שואוב את תברויי ואמא
לי קרייז מותך עמי. פעמים
התשרתי סערת מוח חלום, ואולם
מופיעה בחולומתי בעקבות פגשי
איתך...“

מיותר לציין כי בסופו של דבר
חרזה בה הבת מכונת ומכובר
זמנן נשאה לבוחר יהודי, לשמהות
ההרתה.

לעילוי נשמה
הרב יוסי שלמה טרייק זצ”ל
בר עליה זל
והרבנית רחל טרייק עה
בת סמי זל
ת. נ. צ. ב. ה.

בקשותם של חורי אחד התלמידים
בביתה שפרה להיפגש עם המהה,
נראתה שגרתית למדוי. הרב חייס-
כבי שורץ הזמין אותם לבוא
בערב ביתו, והעריך שחבר קשור
לליימודיו של הבן בביתה הספר.

אולס כשעמדו מול החורים, חיש
מיד כי מודבר בನושא יוצאי דופן.
הם היו מותחים ומודאגים, כמו עיט
שברירים. בליל הקדימות ובוות סיוף
לו, כי בתם הבכירה מתרועעת
תקופה ממושכת עם עיר גוי, ועתה
הודיעעה לחם תיגנית כי בכוננות
להוניאו לו.

הם באו אכן אנשים דתיים, אולס
התבוננות היהיטה מבחינותם קו
אדום. המחשבה כי בתם תינsha
לא יהודית – היהיטה להםבקש את
מנשוא. הם באו עתה לבקש את
עורחות, מכיוון שהוא הסמכות
הדתית היהיטה שום מכירום.
ברב מקומות, בנוחותם, חיזג למספר
טלפון שמסרו לו. ההורים
הרגשים תל לו עיינס מיוחלה.
אולס הבת, כשבועה מי הפונה
אליה ובואה עניין, טרקה את
שפפרט הטלפון תוך תבעה תקיפה
שלא להתרבע בחיה.

אולס הרוב שורץ לא יותר. הוא
קיביל מוחורם את כתבתה,
ולמחרת התיציב על מפתן ביתה.
הצעירה נדמנה מוחופעתו, אך
לא העזה לטורק בפניו את דלת
ויטואיה להכינסו פינימה. תעטים
תמיימות ניסה לדרב על ליבה
ושכובותה לעשוות. אך לשואה.

הוא חור לבתו הרגשה כי
כוחותו דלים מדדי להשפיע
על העצירה. ואז חשב על הרבי
מלילוואויטש.

הוא עצמו חסיד מונקש. לאחר
שניצל מהשואה והגיע בשנת תש”ז
לאלה”ב, ביקר אצל הרב הייסץ
מלילוואויטש. משך הביקור עירץ לו
הרבי הייסץ גס אל תותן,
— שנקרא אז ”הרמץ“ — ולחיפש
עמו. בשיחתם נוץ בו בשאלת,
היכן כדא לו לקבוע את גנאיו.

המחלצה שקיבל היהיטה לטעו
לברoil. חתנו של הרבי הסביר,
שפלויטים ובם מאירופה ונהרים
למקומות והכרה להקים בשביבים
תשתיות קהילתיות תוניות. לאחר
שיהיא ארכחה, ניאת הרוב שורץ
לקבל לעלו את המשימה וככבר זכרנו
אכן יצא לברoil.

הוא עצה שאלת התהורות מקומות
וללחויות שסמי קהילה יהודים.
בין השאר החקים ביטספר יהודו
שהתנהל על טורת הקודש. בינו לבין
נתמנה חתנו של הרב הייסץ
לאדמור”ד מלילוואויטש, ומפעם
לפעמים נושא בו הרוב שורץ בנושאים
חשובים.

עתה טילפן אל מזכירו האיש של
הרבי, הרב חודוקוב זל, וגולל
לפניהם את השראה. הרוב שורץ
בקיש להמתין על הקו. כחלהך דקו
שב אלוי ובפוי הדברים הבאים:
”הרבי הורה שתתמסר לאותה
עיראה, כי יש יהודי בינויו רוק
שאינו יכול להירדם בלילה גביל
הדיעה שהיא עמדת להיניא
לכריי.“

רפואה, מהמלחמות, נט

ר' שבתו יtron ורופא ירפא (כא, יט). מבאר הר' פנים יפות' אמרו ר' זיל במסכת
במסכת בבא קמא (פה, א). תניא دبي רב ישמיעאל אומר ירפא ירפא' מכאן
שניתנה רשות לרופא לתפקידו. והוא שבחילכוו לרופא אין הדבר נרא
אומרים והרי הקב"ה הוא המכוה, ואיך הוא הולך ומתרפא, אלא אדרבא
היוו שורץ התערב ישירות בשיחה.
כstor אט דבר המלך. הווי אומר, כי כל מי שהוא חולה וחומנה ליצל
צריך להשתדל לרופא את עצמו. ודווע שנטיניג רשות מלמעלה, היא בעיות
הקשרות בבריאותו, מוחבתו לשאול בעצת הרופא, והי יתרברך יש לה
לו רופאה ויחזקחו ויאמץוו בשימות וברוחניות. כך צריך לנহוג על פי
התורה, וכמו שכטוב ירפא עפ' פי חוכמת הרופאה. ירפא הירופא האמוני
הו יתברך ויתעלה.

טב שפתותאים

ר' שבתו יtron ורופא ירפא (כא, יט). הצדיק הרופא הנודע רב חיים דוד
מיפוייטרקבוב זיע"א שהיה מוחזק哉 לצדיק גדול, היה אומר שצורך לנহוג
בחולה כמו שנאמר בתפילה 'בורה רפאות, נורא תהילות, אדון הנפאלות'.
החיליה יש לרשותם לו מושם יברור רפאות. אם אין הדבר מועיל, יש לומר
בא פסק זה ומלמד צריך לשלם את שכר הרופא, והטעם שהتورה
הтирיה כד ישיזדרו הרופא ברפאות.

רשות לרופא פלבד

ר' שבתו יtron ורופא ירפא (כא, יט). טוב שברופאים ליהינום. יש רופאים בעלי גאוות,
המתנפחים והנעלבים כאשר חולה מבקש להתייעש עם עוד רופא. על
רופאים שכאלו נאמר יטוב שברופאים ליהינום. רופא המתימר לחושב
שהוא יטוב שברופאים, הטוב והמומחה הגודל, המיטיב לדעת מכלום,
דינו לגיהינום.

ר' שבתו יtron ורופא ירפא (כא, יט). פעם אחת חלה הרבנית רבקה עיה,
אשר הרבי מודה ר' זעירא, במלחמת ריאות והרפה התהייאש מחייה. אמר
על כך חותנה הרב ה'צמץ צדק' זעירא מבדרי ר' זיל שאמרו מכאן שניתנה
רשות לרופא לתפקידו. יש לדליק שהרשות שניתנה לרופא היא אך ורק
 לרופאות בלבד, אבל לא ליאיש חיליה.

בית דין צדק לענייני ממונות

שע"י הרבנות והמועצה הדתית בא"ר שבע

לפרטים: הרב אלעזר ביטון שליט"א

נייד: 052-7670510

ליך בנו חכמי ישראל

הציבור נקרא להמשיך להעтир בתפילה
לרופאות הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולין עמו ישראל

שבת שלום!

